

Lectio Divina segédanyag

C év - Jn 13,31-33a.34-35

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geizselhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Asztalos Livia

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka

Szerkesztő

Asztalos Livia

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást!

Abban az időben, amikor az áruló Júdás kiment a teremből, Jézus beszélni kezdett: „Most dicsőül meg az Emberfia, s az Isten is megdicsőül benne. Ha Isten megdicsőül benne, Isten is megdicsőíti őt saját magában, sőt hamarosan megdicsőíti. Fiaim, már csak rövid ideig vagyok veletek. Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Arról tudják majd meg, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

³¹ Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς· νῦν **ἐδοξάσθη** ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς **ἐδοξάσθη** ἐν αὐτῷ·

Amikor tehát kiment, mondja Jézus: „Most **dicsőült meg** az Emberfia, és az Isten **megdicsőült** benne.”

³² [εἰ ὁ θεὸς **ἐδοξάσθη** ἐν αὐτῷ], καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν.

„(Ha az Isten **megdicsőült** benne), az Isten is meg fogja dicsőíteni őt benne, és rögtön meg fogja dicsőíteni őt.”

³³ τέκνιά, ἔτι μικρὸν μεθ’ ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

„Gyermekeim, még keveset vagyok veletek: keresni fogtok engem, és ahogy mondtam a zsidóknak, hogy ahová én elmegyek, ti nem tudtok eljönni. És nektek mondom most.”

³⁴ **Ἐντολὴν καινὴν** δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

„**Új parancsot** adok nektek, hogy szeressétek egymást, ahogy szerettelek titeket, hogy ti is szeressétek egymást!”

³⁵ ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

Arról fogja mindenki megismerni, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³¹Cum ergo exisset, dicit Iesus: “ Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo;

³¹Amikor elment, Jézus beszélni kezdett: „Most dicsőül meg az Emberfia, s az Isten is megdicsőül benne.

³¹Miután kiment, Jézus így szólt: »Most dicsőült meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne.

³¹Miután kiment, Jézus így szólt: „Most dicsőült meg az Emberfia, és benne megdicsőült az Isten.

³¹Mikor azért kiment vala, monda Jézus: Most dicsőítették meg az embernek Fia, az Isten is megdicsőítették ő benne.

³¹Amikor kiment, Jézus így szólt:

– Most dicsőített meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne.

³²si Deus clarificatus est in eo, et Deus clarificabit eum in semetipso et continuo clarificabit eum.

³²Ha megdicsőül benne az Isten, az Isten is megdicsőíti saját magában, hamarosan megdicsőíti.

³²Ha Isten megdicsőült benne, Isten is megdicsőíti őt önmagában, hamarosan megdicsőíti.

³²Ha benne megdicsőült az Isten, Isten is meg fogja őt dicsőíteni önmagában, sőt hamarosan megdicsőíti.

³²Ha megdicsőítették ő benne az Isten, az Isten is megdicsőíti őt ő magában, és ezennel megdicsőíti őt.

³²Mivel Isten megdicsőült benne, Isten meg fogja dicsőíteni önmagában, sőt azonnal megdicsőíti.

^{33a}Filioli, adhuc modicum vobiscum sum;

^{33a}Fiaim, már csak rövid ideig vagyok veletek.

^{33a}Gyermekeim, már csak kis ideig vagyok veletek.

^{33a}Gyermekeim, már csak rövid ideig vagyok veletek.

^{33a}Fiaim, egy kevés ideig még veletek vagyok.

– ^{33a}Fiacskáim, még egy kis ideig veletek vagyok.

³⁴Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem; sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.

³⁴Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást.

³⁴Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ahogy én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.

³⁴Új parancsot adok nektek: szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek egymást ti is.

³⁴Új parancsolatot adok nektek, hogy egymást szeressétek; a mint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.

³⁴Új parancsolatot adok nektek: szeressétek egymást! Azzal a szeretettel szeressétek ti is egymást, amellyel szerettelek benneteket!

³⁵In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis: si dilectionem habueritis ad invicem ”.

³⁵Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.”

³⁵Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.«

³⁵Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.”

³⁵Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.

³⁵Arról fogja megtudni mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

1.1.3. Behatárolás

Az epizód része Jézus búcsúvacsorájának (Jn 13). Közvetlenül megelőzi Júdás árulásának előrejelzése, illetve az áruló távozása (Jn 13,21-30), amire vissza is utal az evangélista (Jn 13,31a). Majd követi Jézus és Simon Péter párbeszéde, amelynek keretében a Mester megjövendöli az apostol háromszori tagadását (Jn 13,36-38). E két fájdalmas epizód között helyezkedik el, mint reménysugár, az általunk vizsgált szakasz (Jn 13,31-35).

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Az evangélista hangsúlyozza, hogy

- Jézus földi életének és küldetésének a csúcspontja a kereszthalála és a feltámadása, amivel megdicsőíti az Atyát, illetve ami által megváltja a bűntől, és a haláltól az embereket.
- A búcsúvacsora meghitt és bensőséges környezetében, amit viszont beárnyékol az árulás és a tagadás szomorú ténye, Jézus új parancsot hagy a tanítványaira, mintegy végrendeletül. A lábmosás gesztusával adja a mindvégig tartó szeretetének jelét (Jn 13,1-16), amire meghívja követőit is. A mérce, ahogy a keresztény embernek szeretnie kell Jézus Krisztus szeretete: amint ő szeretett, úgy kell a tanítványnak is szeretnie. A jézusi szeretet pedig nem csupán érzést, hanem a másik ember melletti döntést, lehajlást, szolgálatot jelent. Ennek a krisztusi szeretetnek kell a keresztények ismertetőjelének lennie.
- Jézus az árulás és a tagadás megrázó tragédiájára, szeretettel válaszol. S ezáltal meghirdeti szeretetének hatalmát, végső győzelmét, amit Simon Péter személyesen maga is megtapasztal a feltámadt Úrral való találkozásakor, ahol Jézus rehabilitálja őt szeretetével (vö. Jn 21,15-17).

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ἐδοξάσθη (*edokszászthé*): 'megdicsőít, megdicsőül' (Jn 13,31-32)

Ez a szó gazdag üzenetet hordoz a János-evangéliumban:

1. Az Atya megdicsőíti a Fiút (Jn 8,54; Jn 13,31; Jn 17,1.4).
2. Az Isten megdicsőül a Fiúban (Jn 13,31; Jn 14,13; Jn 17,1.4).
3. A Fiú, az Emberfia, vagyis Jézus Krisztus megdicsőül a halott Lázár feltámasztása (Jn 11,4), a kereszthalál és a feltámadás (Jn 12,16.23; Jn 13,31), illetve a tanítványai által (Jn 17,10).
4. A Szentlélek, akit Jézus megígér az apostoloknak, meg fogja dicsőíteni őt. Hiszen a Fiúéból kapja mindazt, amit ki fog jelenteni a tanítványoknak (Jn 16,14).
5. Az Atya az, aki megdicsőíti a saját nevét (Jn 12,28).
6. Ez a szó kifejezi az Atya és a Fiú közötti örök szeretet-kapcsolatot is, amelyre Isten szózata, illetve Jézusnak az Atyával való beszélgetése is utal. A Fiú küldetése, hogy megdicsőítse az Atyát, illetve, hogy megdicsőüljön mindenben az Atya neve (Jn 12,28; Jn 17,1.4).
7. Az apostolok azáltal dicsőítik meg az Atyát, hogy Jézus tanítványaivá válnak, és életük gyümölcsöző lesz a szeretet cselekedeteiben (Jn 15,8). Továbbá a feltámadt Úr titokzatosan rámutat arra, hogy Simon Péter vértanúhalállal fogja megdicsőíteni Istent (Jn 21,19).

Ἐντολὴν καινὴν (*entolén kájnén*): 'új/ megújított parancsot/ parancsolatot' (Jn 13,34)

Ez a szókapcsolat az újszövetségi Szentírásban Jánosnál jelenik meg. Az új parancs a megújított parancsolatra utal, vagyis az ószövetségi törvények elmélyítésére a krisztusi szeretet parancsa által. Az új parancsot Jézus adja át tanítványainak a halála előtti estén, s az új mérce az lesz, *ahogy ő szeretett* (Jn 13,34). Ő nem csupán parancsot ad, hanem maga válik a törvénné, a szeretet mintájává, amit a tanítványainak követniük kell. Az egymás iránti szeretet ilyen értelemben vett megújított parancsa található meg az első és a második János-levéliben is, ahol a szerző felhívja az olvasó figyelmét arra, hogy Jézushoz hasonlóan a tanítványnak is a szeretet szerint kell járnia, élnie (1Jn 2,6-8; 2Jn 5-6).

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok János evangéliumán belül

1,14 “S az Ige testté lett, és közöttünk élt. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.”

1,51 “Bizony, bizony, mondom nektek: Látni fogjátok, hogy megnyílik az ég, s az Isten angyalai föl- s leszállnak az Emberfia fölé.”

7,33-34 “Ekkor Jézus azt mondta: „Már csak rövid ideig vagyok veletek, aztán visszatérek ahhoz, aki küldött. Keresni fogtok, de nem találtok, mert ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek.”

7,39 “Ezt a Lélekről mondta, amelyben a benne hívők részesülnek. A Lélek ugyanis még nem jött el, mert még nem dicsőült meg Jézus.”

8,54 “Jézus így válaszolt: „Ha én dicsőíteném meg magam, mit sem érne a dicsőségem. Atyám dicsőít meg, akiről azt mondjátok ugyan, hogy Istenetek”

12,23 “Jézus ezt válaszolta: „Elérkezett az óra, amikor megdicsőül az Emberfia.”

15,12.17 “Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket.” “Ezt a parancsot adom nektek: szeressétek egymást!”

15,19 “Ha a világból valók volnátok, mint övéit szeretne benneteket a világ. De mert nem vagytok a világból valók, hanem kiválasztottalak benneteket a világból, gyűlöl benneteket a világ.”

17,1.5 “E szavak után Jézus az égre emelte tekintetét, és így imádkozott: „Atyám, elérkezett az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad is megdicsőítsen téged.” “Most te is dicsőíts meg, Atyám, magadnál: részesíts abban a dicsőségben, amelyben részem volt nálad, mielőtt a világ lett.”

Szinoptikus párhuzamok

Mt 8,20 “Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.”

Mt 19,19 “apádat és anyádat tiszteld, felebarátodat pedig szeresd úgy, mint saját magadat.”

Mt 22,39 “A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat.”

Lk 10,26-27 “Megkérdezte tőle: „Mi van megírva a törvényben? Hogyan olvasod?” Így válaszolt: „Szeresd Uradat, Istenedet, teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, felebarátodat pedig, mint saját magadat.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 19,18 "Ne légy bosszúálló, és ne gyűlölkj néped fiaival. Szeresd embertársadat úgy, mint magadat. Én vagyok az Úr."

MTörv 28,9-10 "Az Úr, amint megesküdött rá, szent népévé tesz, ha szem előtt tartod az Úr, a te Istened parancsait és az ő útjain jársz. A föld népei mind látják majd, hogy te az Úr nevét viseled és félni fognak tőled."

ApCsel 4,32 "A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt. Egyikük sem mondta vagyonát sajátjának, mindenük közös volt."

1Kor 9,21 "Azok közt, akikre a törvény nem vonatkozik, olyan lettem, mint aki a törvényen kívül áll – pedig nem állok Isten törvényén kívül, hanem Krisztus törvényének vagyok alárendelve –, csak hogy megnyerjem a törvény alá nem rendelteket."

Gal 6,2 "Hordozzátok egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét."

1Tessz 4,9 "A testvéri szeretetről nem szükséges írnom, hiszen Istentől tanultátok, hogy egymást szeressétek"

1Pt 1,22 "Miután lelketeket az igazságnak engedelmeskedve már megtisztítottátok az őszinte testvéri szeretetre, figyelmesen szeressétek egymást, szívből."

1Jn 2,5 "De aki megtartja tanítását, abban Isten szeretete valóban tökéletes. Innen tudjuk, hogy őbenne vagyunk."

1Jn 2,7-8.10 "Szeretteim, nem új parancsról írok nektek, hanem a régi parancsról, amelyet kezdettől tartotok. A régi parancs az a tanítás, amelyet hallottatok. Másfelől mégis új parancsról írok nektek. Ez benne és bennetek igaz, hiszen már oszladozik a sötétség és világít az igazi világosság." "Aki szereti testvérét, megmarad a világosságban, s nem szolgál botrányul másoknak."

1Jn 3,11.23 "Mert ezt az üzenetet halljuk kezdettől fogva: Szeressük egymást!" "Az az ő parancsa, hogy higgyünk Fiának, Jézus Krisztusnak nevében, és szeressük egymást parancsa szerint."

1Jn 3,14 "Mi tudjuk, hogy a halálból átmentünk az életbe, mert szeretjük testvéreinket. Aki nem szeret, a halálban marad."

1Jn 4,7.11 "Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és mindenki, aki szeret, Istentől való és ismeri Istent." "Szeretteim, ha Isten így szeretett minket, nekünk is szeretnünk kell egymást."

1Jn 4,10.19 "A szeretet nem abban áll, hogy mi szeretjük Istent, hanem hogy ő szeret minket, és elküldte a Fiát bűneinkért engesztelésül." "Azért szeretjük (az Istent), mert ő előbb szeretett minket."

1Jn 5,1.3 "Mindenki, aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, az Istentől született, és aki a szülőt szereti, szereti szülöttét is." "Mert az az Isten iránti szeretet, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem nehezek."

2Jn 5 "És most kérek, Úrnő, nem mintha új parancsról írnék neked, hisz ez kezdet óta parancsunk: Szeressük egymást!"

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.1. Catena Aurea

E heti szakaszunkkal kapcsolatosan az egyházatyák a következő megjegyzéseket, magyarázatokat tették:

„Abban az időben, amikor az áruló Júdás kiment a teremből, Jézus beszélni kezdett: „Most dicsőül meg az Emberfia, s az Isten is megdicsőül benne.”

Origenész: Ez a beszéd nem a halhatatlan egyszülött Igének megdicsőüléséről, hanem a Dávid törzséből származó embernek megdicsőüléséről szól. Ha ugyanis Krisztus halálában, aki az Atyát megdicsőíti, igaz az, hogy ő a hatalmasságokat és erőszakosságokat lefegyverezte, és nyíltan közszemlére tette a kereszten való győzedelmeskedése által (ld. Kol. 2, 15), és hogy vére által a kereszten minden a Mennyben és földön kiengesztelődött (ld. Kol 1, 20), akkor az Emberfia mindenben megdicsőült, és Isten is megdicsőült őbenne. Mert Krisztus nem tud megdicsőültté válni, anélkül, hogy az Atya is megdicsőíttetik ővele.

„Fiaim, már csak rövid ideig vagyok veletek.”

Szent Ágoston: Ő itt azt érti, hogy: Én ugyan majd a Feltámadás által dicsőülök meg, viszont nem azonnal fogok felmenni a Mennybe. Mert így vagyon írva az Apostolok cselekedeteiben: A Feltámadás után még negyven napig velük volt (ld. ApCsel 1,3).

Felhasznált irodalom:

Thomas von Aquin: Goldene Kette oder fortlaufende, ganz aus den Stellen der Kirchenväter und Kirchenschriftsteller bestehende und kunstvoll verbundene Auslegung der vier Evangelien; übers. von Johannes N. Oischinger, 7 Bde., Regensburg 1881-1883

<http://www.catena-aurea.de/ljcpas5.html> (letöltés ideje: 2019.05.16.)

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

JÉZUS ÓRÁJÁNAK IMÁJA

2746. Jézus, amikor eljött az ő órája, az Atyához imádkozott (vö. Jn 17). Imádsága - a leghosszabb imája, amit az evangélium ránk hagyott - átfogja a teremtés és az üdvösség egész rendjét, miként halálát és föltámadását is. Jézus órájának imája mindig az övé marad, miként a húsvétja is, mely - mivel „egyszer s mindenkorra” történt - jelenvaló marad Egyházának liturgiájában.

2747. A keresztény hagyomány méltán nevezi Jézus „papi” imájának. A mi Főpapunk imája ez, elválaszthatatlan áldozatától, az Atyához való átmenetelétől („pászkJától”, ’Húsvétjától’), melyben teljes önmagát egészen az Atyának „szenteli” (vö. Jn 17,11.13.19).

2748. Ebben a húsvéti, áldozati imában minden „összefoglaltatik” (vö. Ef 1,10) őbenne: Isten és a világ, az Ige és a test, az örök élet és az idő, a szeretet, mely odaadja magát, és a bűn, mely ezt a szeretetet elárulja, a jelenlévő tanítványok és azok, akik szavukra hinni fognak őbenne; a kiüresítés és a dicsőség. Az egység imája ez.

2749. Jézus egészen teljesítette az Atya művét, és az ő imádsága, miként áldozata is, kiterjed az idők végezetéig. Az Óra imádsága betölti a végső időket, és beteljesedésükhöz vezeti azokat. Jézus, a Fiú, akinek az Atya mindent odaajándékozott, egészen az Atyának adja magát, s ugyanakkor emelkedett szabadsággal fejezi ki magát (vö. Jn 17,11.13.19.24.) a hatalom miatt, melyet az Atya adott neki minden test fölött. A Fiú, aki Szolgává lett, az Úr, Pantokrátor. Főpapunk, aki értünk imádkozik, és az is, aki imádkozik bennünk, és Isten, aki meghallgat minket.

2750. Az Úr Jézus szent nevébe behatolva tudjuk fölfogni belülről az imádságot, amelyre ő tanít minket: „Miatyánk!” Papi imája belülről sugallja az „Atya-imádság” nagy kéréseit: a törődést az Atya nevével (vö. Jn 17,6.11-12.26), az ő országáért (dicsőségéért vö. Jn 17,1.5.10.22-26.) égő buzgóságot, az Atya akaratának, üdvözítő tervének (vö. Jn 17,2.4.6.9.11-12.24.) teljesítését és a gonosztól való szabadítást (vö. Jn 17,15).

2751. Végül ebben az imádságban nyilatkoztatja ki és adja nekünk Jézus az Atya és a Fiú elválaszthatatlan „ismeretét,” (vö. Jn 17,3.6-10.25.) ami maga az imádságos élet misztériuma.

„Ahogyan én szerettelek titeket”

459. Az Ige testté lett, hogy a szentség példaképe legyen számunkra: „Vegyétek magatokra igámat és tanuljatok tőlem...” (Mt 11,29). „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet, senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). És a színeváltozás hegyén maga az Atya parancsolja: „Őt hallgassátok” (Mk 9,7). Ő csakugyan a boldogságok modellje és az új törvény normája: „Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket” (Jn 15,12). Ez a szeretet megköveteli, hogy az ő nyomában járva odaadjuk önmagunkat (vö. Mk 8,34).

1823. Jézus a szeretetből új parancsot alkotott (vö. Jn 13,34). Övéit „mindvégig” szeretve (Jn 13,1), kinyilvánítja az Atya szeretetét, amelyet ő maga kap. A tanítványok egymást szeretve Jézus szeretetét utánozzák, amelyet ők is kapnak. Ezért mondja Jézus: „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben” (Jn 15,9). Továbbá: „Ez az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket” (Jn 15,12).

„NÁLAM NÉLKÜL SEMMIT SEM TEHETEK”

2074. Jézus mondja: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hisz nálam nélkül semmit sem tehettek.” (Jn 15,5) Az itt említett termés a Krisztussal való egyesülés által megtermékenyített élet szentsége. Amikor Jézus Krisztusban hiszünk, közösségben vagyunk az ő misztériumaival és megtartjuk az ő parancsait, akkor maga az Üdvözítő jön, hogy Atyját és testvéreit, a mi Atyánkat és a mi testvéreinket bennünk szeresse. Az ő személye lesz a Szentlélek kegyelméből cselekvésmódunk belső és élő szabálya: „Ez az én parancsom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket” (Jn 15,12).

„SZERESD FELEBARÁTODAT, MINT ÖNMAGADAT!”

Jézus így szólt tanítványaihoz: „Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13,34).

2196. Jézus, amikor megkérdezték tőle, hogy melyik az első parancs, azt felelte: „Az első ez: »Halljad, Izrael! Az Úr a mi Istenünk az egyetlen Úr. Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.« A második ez: »Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.« Ezeknél nagyobb parancs nincsen.” (Mk 12,29-31)

Szent Pál apostol emlékeztet rá: „Aki (...) szereti felebarátját, a többi törvényt is megtartja. Hiszen a parancs: ne törj házasságot, ne ölj, ne lopj, a másét ne kívánd, s ami egyéb parancs még van, mind ebben az egyben tetőződik: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat. A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak; a Törvény teljessége tehát a szeretet.” (Róm 13,8-10)

III. „Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is”

2822. A mi Atyánk akarata az, hogy „minden ember (...) üdvözüljön és eljusson az igazság megismerésére” (1Tim 2,3-4). „Türelmes (...), mert nem akarja, hogy valaki is elvesszen” (2Pt 3,9). Az ő minden egyebet összefoglaló parancsa, ami az ő egész akaratát is kifejezi számunkra, az, hogy szeressük egymást, ahogy ő szeretett minket (vö. Jn 13,34; Lk 10,25-37).

„...MIKÉPPEN MI IS MEGBOCSÁTUNK AZ ELLENÜNK VÉTKEZŐKNEK”

2842. Ez a „miképpen (=miként)” nemcsak itt fordul elő Jézus tanításában: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5,48). „Legyetek irgalmasok, miként a ti Atyátok is irgalmas” (Lk 6,36). „Új parancsot adok nektek, szeressétek egymást, miként én szerettelek titeket” (Jn 13,34). Az Úr parancsának megtartása lehetetlen, ha az isteni példa kívülről történő utánzásáról van szó. Itt azonban a mi Istenünk szentségében, irgalmasságában és szeretetében eleven és a „szív mélyéből” fakadó részesedésről van szó. Egyedül a Lélek, akiből „élünk” (Gal 5,25), tud minket olyan érzületűekké tenni, mint amilyen Jézus Krisztusban volt (vö. Fil 2,1.5). Így lehetővé válik a megbocsátás egysége, „megbocsátván egymásnak, miként Isten is megbocsátott nekünk Krisztusban” (Ef 4,32).

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: *Redemptionis Donum*

Jn 13,35

Az apostolkodás

15. Krisztus iránti jegyesi szeretetetek e tanúságából – mely révén világossá válik minden ember számára az evangélium teljes üdvözítő igazsága – fakad, kedves testvérek és nővérek, mint hivatástok sajátossága az Egyház apostoli munkájában, egyetemes küldetésében való részesedés, melyet Istentől kapott sokféle adománnyal minden nép között különböző módokon végez. A ti sajátos küldetésetek harmonikusan kapcsolódik az *apostolok küldetéséhez*, akiket az Úr „minden néphez” küldött, hogy „tanítsák” (lásd Mt 28,19) őket, és ennek megfelelően *kapcsolódik* most is a *hierarchikus rend küldetéséhez*. Az apostolkodásban ugyanis, melyet az Istennek szentelt személyek folytatnak, Krisztus iránti jegyesi szeretetük szinte „szervesen” átalakul az Egyház, mint Krisztus teste, az Egyház, mint Isten népe, az Egyház iránti szeretetté, mely egyszerre jegyes és anya.

Nehéz volna leírni vagy csak felsorolni is, hogy az Istennek szentelt személyek az apostolkodásban hányféle módon nyilváníthatják az Egyház iránti szeretetüket. Az apostolkodás mindig abból az ajándékból született, amit a rendalapító különleges adományként Istentől kapott, az Egyház jóváhagyott és így az egész közösség karizmájává lett. Ez az adomány megfelel az Egyház különböző szükségleteinek és a történelmi korok igényeinek, s ugyanakkor folyamatossá válik és erősödik a szerzetesi közösségek életében, mint az Egyház életének és apostolkodásának egyik maradandó eleme. Az apostolkodás minden részletében és minden területén – mind az apostolkodást termékenyvé tevő szemlélődésben, mind a közvetlen apostoli tevékenységben – szüntelenül kísér benneteket az Egyház áldása, lelkipásztori és anyai gondoskodása, hogy életetek spirituális azonosságát őrizni tudjátok és helyesen tudjátok tevékenykedni Isten egész népe hivatásainak és karizmáinak nagy és egyetemes közösségében. Az egyes intézmények – akár külön-külön, akár szervesen beépülve az Egyház általános küldetésébe – sajátos módon előtérbe helyezik a megváltásnak azt a rendjét, melynek jele, kedves testvérek és nővérek, mindegyiketekbe mélyen belétek van írva az Istennek szenteltség és az evangéliumi tanácsok fogadalma által.

Éppen ezért jóllehet sokféle apostoli munkátok nagyon fontos, mégis a ti *legfőbb* apostolkodásotok *mindig: az, ami* (s egyúttal *aki*) az Egyházban vagytok. Mindegyiktekről különösen megismételhetők az Apostol szavai: „Hiszen meghaltatok, és életetek Krisztussal van elrejtve az Istenben (Kol 3,3). Mindazonáltal e „Krisztussal való elrejtettség Istenben” következtében rátok is vonatkoztathatók a Mester szavai: „úgy világoskodjék a ti világosságtok emberek előtt, hogy lássák jótetteiket és dicsőítsék mennyei Atyátokat” (Mt 5,16).

E világosság szempontjából, mellyel „világítanotok kell az emberek előtt”, nagyon fontos a kölcsönös szeretet tanúságtétele, az egyes közösségek testvéri lelkületű összetartása, hiszen az Úr azt mondta: „Arról tudják meg majd rólatok, hogy az én tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35).

„Az evangéliumi tanításból, a szent liturgiából, s főként az Eucharisziából táplálkozó szerzetesi életetek alapvetően közösségi jellege kimagasló módon valósítja a személyek egymásközi és a közösséggel való kapcsolatát; miközben megelőzitek egymást tiszteletadásban és hordozzátok egymás terhét, e lelki egységgel tanúsítjátok, hogy az Úr jelenlétének örvendeztek (Perfectae Caritatis 15). Nagyon fontos, hogy az Egyházban végzett apostoli munkátokban viseljétek szíveteken az emberek baját és fájdalmát, mely a mai világban oly nyíltan és megrázóan jelentkezik. Az Apostol ezt tanítja: „Hordozzátok egymás terhét, így teljesítétek Krisztus törvényét” (Gal 6,2), majd hozzáfűzi: „A törvény tökéletes teljesítése tehát a szeretet” (Róm 13,10).

A ti küldetéseiteknek láthatónak kell lennie! Szorosnak, nagyon szorosnak kell lennie annak a köteléknek, mely benneteket az Egyházhoz köt (lásd CIC 675, 3§). Mindazzal, amit tesztek, de főként azáltal, amik vagytok, hirdetitek és tanúsítjátok ezt az igazságot: „Krisztus szerette az Egyházat, és föláldozta magát érte” (Ef 5,25); ez az igazság a megváltás egész rendjének alapja. Bárcsak Krisztusból, a világ Megváltójából eredne az Egyház iránti szeretetetek kiapadhatatlan forrása!

Szent II. János Pál pápa: Reconciliatio et Poenitentia

Jn 13,34

10. A KIENGESZTELŐDÉS ISTENNÉL KEZDŐDIK

Isten hűséges marad az ő örök terveihez, akkor is, ha az ember a gonosztól úzve¹ és a saját kevélységétől megtévedve, visszaél szabadságával, melyet azért kapott, hogy nagylelkűen szeresse és keresse a jót; akkor is, ha önmagát megtévesztve és erejét túlbecsülve – ahelyett, hogy Isten szeretetére szeretettel válaszolna, riválisként szembeszegül vele – megtagadja Urától és Atyjától az engedelmességet. Ennek eredményeként törés állt be Teremtőjéhez való viszonyában. Az ember hűtlensége ellenére Isten *hűséges* marad az *ő szeretetében*. Bizonyára elgondolkodtat minket az édenkerti elbeszélés, amely bemutatja az Atya visszautasításának szomorú következményét, mely bensőleg megzavarta az embert, és megzavarta azt a harmóniát, mely megvolt férfi és nő, testvér testvér viszonyában.² Erre az igazságra utal az evangéliumnak a két fiúról szóló hasonlata is. Ezek, ki-ki a maga módján, eltávolodtak atyjuktól, és egymás között is meghasonlottak. Az emberek közötti megosztottság oka mindig az Isten atyai szeretetének és ajándékának visszautasítása.

De mi tudjuk, hogy Isten, aki végtelenül irgalmas,³ mint a példabeszédben az atya, nem zárja ki szívéből egyik fiát sem. Vár rájuk és keresi őket, ott találja őket, hol a közösséget elutasítva a magányosság és meghasonlás rabjai lettek; hívja őket, gyűljenek asztalához, hogy a megbocsátást és a kiengesztelődést megünnepelejék.

Ez az isteni kezdeményezése konkrét formában Krisztus megváltói tevékenységében fejeződik ki, mely az Egyház szolgálata által kisugárzik a világba. Isten Igéje, hitünk szerint, megtestesült és eljött, hogy az emberek között lakozzék; belépett a világ történelmébe, mindent magára vállalt, és mindent újra egyesített.⁴ Krisztus nyilatkozta ki nekünk, hogy Isten a szeretet, Ő adta nekünk a szeretet „új parancsát”,⁵ Ő adta tudunkra, hogy a szeretet útja elvezet minden emberhez, így az egész világra kiterjedő testvériség⁶ helyreállítására való törekvés nem hiábavaló. Azáltal, hogy kereszthalálával legyőzte a gonoszt és megtörte a bűn hatalmát, szeretettől áthatott engedelmisségével mindenkinek üdvösséget szerzett, és

---

¹ vö. Bölcs 2,24

² vö. Ter 3,12; 4,1-16

³ Ef 2,4

⁴ vö. Ef 1,10

⁵ Jn 13,34

⁶ vö. Gaudium et spes 38

valamennyiünk „kiengesztelésévé” vált. Isten őbenne engesztelte ki önmagával a világot.

Az Egyház folytatja a kiengesztelődés hirdetését, amint azt Krisztus tette Galilea falvaiban és egész Palesztinában; állandóan hívja az egész emberiséget,⁷ tartson bűnbánatot és higgyen az evangélium jó hírében. Krisztus nevében szól, Szent Pál felhívásával, amelyre már utaltunk: „Krisztus követségében járunk, maga az Isten int benneteket általunk. Krisztus nevében kérünk: engesztelődjete ki Istennel!”⁸

Aki követi ezt a hívó szót, részese lesz a kiengesztelődésnek, és megéli önmagában azt az igazságot, melyet másutt hirdet Szent Pál; e szerint Krisztus „a mi békességünk, a kettőt (zsidókat és pogányokat) egygé forrasztotta, és a közéjük emelt válaszfalakat ledöntötte... az ellenségeskedést megszüntette... és egy testben mind a kettőt kiengesztelte az Istennel”.⁹ Noha ez a szöveg közvetlenül arról szól, hogy megszüntette a vallási elkülönülést a zsidók, az Ószövetség népe és a többi nép között, kik az Újszövetségben kaptak meghívást, mégis magába foglalja az új lelki egység ígértét, mely Isten akaratából és Fiának, a megtestesült Igének áldozata révén korlátlanul, bármilyen megkülönböztetés nélkül, mindenkire vonatkozik, aki megtér és hisz Krisztusban. Valamennyien – minden ember és minden nép – meghívást nyertünk, hogy elnyerjük annak a kiengesztelődésnek gyümölcsét, melyet Isten elhatározott.

Szent II. János Pál pápa: Veritatis Splendor

vö. Jn 13,34-35

15. A hegyi beszédben, mely az evangéliumi erkölcs *Magna Chartája*,¹⁰ Jézus azt mondja: „Ne gondoljátok, hogy föloldani jöttem a törvényt vagy a prófétákat; nem föloldani jöttem, hanem beteljesíteni” (Mt 5,17). Krisztus az Írások kulcsa: „Vizsgáljátok az Írásokat: azok tanúskodnak rólam” (vö. Jn 5,39); Ő az üdvösség rendjének központja, az Ó- és Újszövetség, a törvény ígéreteinek és az ígéretek evangéliumi beteljesedésének foglalata; az eleven és örök összekötő kapocs az Ó- és Újszövetség között. Szent Pálnak „a törvény vége Krisztus” (Róm 10,4) mondatát kommentálva írja Szent Ambrus: „Krisztusban tehát nem megszűnik a törvény,

---

⁷ vö. Mk 1,15

⁸ 2Kor 5,20

⁹ Ef 2,14-16

¹⁰ vö. CCL 35:1 (Szt Ágoston: De Sermonibus Domini in Monte I,1,1).

hanem beteljesedik; mert nem feloldani, hanem beteljesíteni jött a törvényt. Miként ugyanis szövetség az Ószövetség, de az igazság az Újszövetségben van, úgy a Mózes által adott törvény is előképe a törvénynek. Az a törvény tehát az igazságnak árnyképe."¹¹

Jézus tökéletessé teszi Isten parancsait, különösen a felebaráti szeretet parancsát azáltal, hogy benső és értékesebb gyökerekhez vezet vissza: a felebaráti szeretetszerető szívből fakad, s éppen azért, mert szeret, képes a legnagyobb igényeket is kielégíteni. Jézus megmutatja, hogy a parancsolatokat nem úgy kell érteni, mint egy alsó küszöböt, amit nem szabad áthágni, hanem inkább mint szabad utat az erkölcsi haladás és a lelki tökéletesség előtt, melynek éltető lelke a szeretet (vö. Kol 3,14). Így a „ne ölj” parancs fölhívás a gondos szeretetre, mely óvja és támogatja a felebarát életét; a házasságtörést tiltó parancs felhívás a tiszta tekintetre, mely képes rá, hogy tisztelje a test jegyesi jellegét: „Hallottátok, hogy mondatott a régieknek: Ne ölj!; aki öl, méltó az ítéletre. Én pedig mondom nektek, aki haragszik a testvérére, méltó az ítéletre... Hallottátok, hogy mondatott: Ne törj házasságot; Én pedig mondom nektek, aki asszonyra néz, hogy megkívánja őt, már házasságtörést követett el vele a szívében.” (Mt 5,21-22.27-28) Maga Jézus a Törvény eleven „beteljesedése”, mert megvalósítja teljes önátadásával igazi jelentését: Ő maga eleven és személyes Törvénné válik, aki követésre hív, a Szentlélek által adja a kegyelmet, hogy megossa velünk életét és szeretetét, és fölkínálja az erőt, hogy a választásokban és cselekedetekben tanúskodjunk mellette (vö. Jn 13,34-35)

Jn 13,34-35

20. Jézus megköveteli, hogy a szeretet útján kövessük és utánozzuk Őt, egy olyan szeretet útján, mely Isten iránti szeretetből teljesen odaadja magát a testvéreinek: „Ez az én parancsom, hogy szeressétek egymást, *miként* én szerettelek titeket” (Jn 15,12). Ez a „*miként*” követeli Jézusnak, az Ő szeretetének *utánzását*, melynek jele a lábmosás: „Ha tehát én, az Úr és a Mester megmostam lábatokat, nektek is mosnotok kell egymás lábát. Példát adtam nektek, hogy *miként* én cselekedtem, ti is úgy cselekedjétek” (Jn 13,14-15). Jézus cselekvésmódja és szava, tettei és parancsai a keresztény élet erkölcsi törvénye. Cselekedetei ugyanis – s egész különlegesen szenvedései és kereszthalála – az eleven kinyilatkoztatások az Atya és az emberek iránti szeretetéről. S Jézusnak épp ez a szeretete kívánja, hogy utánozzák azok, akik követik Őt. Ez az „*új*” parancs: „Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást;

---

¹¹ PL 15: 1541 (In Psalmum CXVIII. Expositio, sermo 18, 37.); vö. CCL 9/a: 291 (Chromatius Aquileiensis S.: Tractatus in Matthaemum, XX, I, 1-4.).

miként én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Arról fogja megismerni mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel lesztok egymás iránt.” (Jn 13,34-35).

Ez a „miként” mutatja a *mértéket* is, mellyel Jézus szeretett, s mellyel tanítványainak szeretniük kell egymást. Miután azt mondta, hogy „Az az én parancsom; hogy szeressétek egymást, *miként* én szerettelek titeket” (Jn 15,12), beszédét azokkal a szavakkal folytatja, melyek életének a kereszten történő fölládozásáról szólnak, ami nem más, mint egy „mindvégig” való szeretet bizonyossága (Jn 13,1): „Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, aki életét adja a barátaiért” (Jn 15,13).

Amikor az ifjút követésre hívja a tökéletesség útjára, Jézus azt kívánja tőle, hogy a szeretet parancsában legyen tökéletes, az „Ő” parancsában: hogy olvadjon bele az Ő teljes odaadásába, utánozza és élje újra a „jó” Mester szeretetét, azért, aki „mindvégig” szeretett. Jézus a maga részéről minden embertől ezt kívánja, aki követője akar lenni: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztyét és kövessen engem.” (Mt 16,24)

Szent II. János Pál pápa: *Vita Consecrata*

vö. Jn 13,34

Testvéri élet a szeretetben

42. A testvéri élet mint szeretetben megosztott élet az egyházi közösség kiváló jele. A szerzetesrendek és az apostoli élet társaságai – melyekben a közösségi életnek különleges jelentősége van – nagy gonddal ápolják.¹² Ám a testvéri közösség dimenziója a világi intézményekben és az Istennek szentelt élet magányos formáiban sem idegen. Még a remeték sem vonják ki magukat elmélyült magányukban az egyházi közösségből, hanem annak szolgálnak különleges kontemplatív karizmájukkal; a világban élő szüzek Istennek szenteltségüket a részegyházzal és az egyetemes Egyházzal való különleges kapcsolatban élik meg. Ugyanez áll az Istennek szentelt özvegyasszonyokra és özvegyemberekre is.

Mindezek a személyek azért fáradoznak, hogy evangéliumi értelemben tanítványként teljesítsék az Úr „új parancsát”, tudniillik hogy úgy szeressék egymást, ahogyan Ő szeretett minket (vö. Jn 13,34). A szeretet vezette Krisztust az önátadásban egészen a keresztdozatig. Tanítványai között *sincs igazi egység e feltétlen, kölcsönös szeretet nélkül*, mely megköveteli a készséget a szolgálatra minden erő bevetésével; a

---

¹² vö. 20. javaslat.

nyitottságot a másik – úgy, ahogyan van – előítéletek nélküli elfogadására; a képességet a „hetvenhétseri” megbocsátásra (Mt 18,22); és az akaratot, hogy senkit ne ítéljen el (vö. Mt 7,1-2). Az Istennek szentelt személyek számára, akik a Szentlélek e szívükbe árasztott szeretete által (vö. Róm 5,5) „egy szív és egy lélek” lettek (ApCsel 4,32), belső szükséglet, hogy *mindenük közös legyen*: anyagi javak és lelki tapasztalatok, képességek és ajándékok, apostoli eszmények és felebaráti szeretet szolgálata: „A közösségi életben a Lélek egyesekben jelenlévő erejének másokra is hatnia kell, ezért nemcsak a saját ajándékaiknak örülnek, hanem az ajándékokat megsokszorozzák azzal, hogy másokat is részesítenek belőlük, és mások ajándékainak gyümölcsét úgy élvezik, mint a sajátjukat.”¹³

Ezek után a közösségi életben valamiképpen fölismerhetőnek kell lennie, hogy a testvéri közösség – még mielőtt egy meghatározott küldetés útjává válna – *isteni hely*, ahol a föltámadott Úr titokzatos jelenléte tapasztalható (vö. Mt 18,20).¹⁴ Ez a tapasztalat mindazok kölcsönös szeretetének köszönhető, akik a közösséget alkotják; szeretetüknek, mely az Igéből és az Eucharisziából táplálkozik, a bűnbánat szentségében tisztul, és az egységért mondott imádságból erősödik. Ez az egység a Szentlélek ajándéka azok számára, akik engedelmesen hallgatnak az evangéliumra. Maga a Szentlélek vezeti a lelket közösségre az Atyával és a Fiúval, Jézus Krisztussal (vö. 1Jn 1,3) egy olyan közösségre, melyből a testvéri élet forrása fakad. A Lélek vezeti az Istennek szentelt élet közösségeit – sajátos természetüknek megfelelően – küldetésük teljesítésekor az Egyház és az egész emberiség szolgálatára.

Ebben a távlatban nézve a „káptalanoknak” vagy a hasonló, akár részleges, akár általános összejöveteleknek különös jelentőségük van, ahol minden intézmény feladata, hogy a szabályzatának megfelelően válassza meg előljáróit, és a Lélek világosságánál meghatározza a módot, mely által sajátos karizmáját és hagyományos lelkiségét a különböző történelmi és kulturális helyzetekben is képes megőrizni és megvalósítani.¹⁵

vö. Jn 13,34

---

¹³ PG 31:931. (Nagy Szent Vazul: Nagyobbik regula 7.)

¹⁴ vö. PG 31:1231. (Nagy Szent Vazul: Kisebbik regula 225.)

¹⁵ vö. Enchiridion Vaticanum 9:235–237. (A Szerzetesek és Világi Intézmények Kongregációjának instrukciója: Essential elements 51. 1983. május 31.); CIC 631.1.§; Keleti Kódex 512.1.§

A klauzúrában élő apácák

59. Különleges figyelmet érdemel a nők kolostori élete és a klauzúrában élő nővér a nagyrabecsülés miatt, mellyel a keresztény közösség a menyasszony Egyház mindenek fölött szeretett Urával való kizárólagos egyesülését jelző életforma iránt viseltetik. A klauzúrában élő nővérek élete – akik elsősorban imádságnak, aszkézisnek és a lelki életben való szüntelen tökéletesedésnek szentelik magukat – valójában „nem más, mint a mennyei Jeruzsálem felé törekvés, az eszkatologikus Egyház elővételezése, vágyódás az Úr birtoklására és színelátására.”¹⁶ Ezen egyházi hivatás és küldetés fényében a klauzúra megfelel az Úrral való lét minden mással szemben elsőbbséget élvező igényének. Azáltal, hogy az élet helyéül a tér egy jól körülhatárolt részét választják, a nővérek a klauzúrában Krisztus mélységes alázatában részesülnek egy radikális szegénység által, mely nem csupán dolgokról mond le, hanem a „téréről”, a kapcsolatokról és sok más teremtett értékről is.

A „test” elajándékozásának ez a különleges módja egyre inkább bevezeti őket az Eucharisztia misztériumába. Jézussal együtt följánlják magukat a világ üdvösségéért. Az áldozaton és engesztelésen túl odaadásukból – részesedvén a szeretett Fiú hálaadásában – hálaadás is lesz az Atya iránt.

E szellemi feszültségben gyökerező klauzúra nem csupán nagyon értékes aszketikus eszköz, hanem mód és lehetőség *Krisztus húsvétjának megélésére is*.¹⁷ A „halál” megtapasztalásából lesz a klauzúra az élet túláradása, mert örömmel hirdeti és prófétai módon elővételezi azt az egyes embereknek és az emberiség egészének fölkinált lehetőséget, hogy egyedül Istennek éljenek Jézus Krisztusban (*vö. Róm 6,11*). A klauzúra a *szívnek arra a cellájára* utal, ahol mindenkinek meg kell élnie az Úrral való egységet. Az ajándékként fogadott és a szeretet szabad válaszaként vállalt klauzúra az Istennel és a testvérekkel való lelki közösség helye, ahol a tér és a kapcsolatok korlátozása az evangéliumi tanácsok elmélyítését szolgálja (*vö. Jn 13,34; Mt 5,3.8*).

A klauzúrák közösségei, mint hegyre épített városok és a tartóra helyezett mécsesek (*vö. Mt 5,14--15*), életük minden egyszerűsége ellenére *láthatóvá teszik a célt*, mely felé az egész, „minden erejével tevékeny és mégis szemlélődő”¹⁸ egyházi közösség az időben tart, és tekintetét a mindenség Krisztusban történő teljes

---

¹⁶ AAS 61:685. (A Szerzetesek és Világi Intézmények Kongregációjának Venite seorsum instrukciója, V. 1969. augusztus 15-én.)

¹⁷ Ua. I.

¹⁸ SC2.

megújulására függeszti, amikor az Egyház Vőlegényével egyesülve dicsőségesen jelenik majd meg (*vö. Kol 3,1--4*),¹⁹ és Krisztus „miután megsemmisített minden felsőbbséget, hatalmat és erőt, átadja az uralmat Istennek, az Atyának..., hogy Isten legyen minden mindenben”. (*1Kor 15, 24.28*)

Ezért hálámat fejezem ki ezeknek a szeretett nővéreknek, és buzdítom őket, hogy karizmájuknak megfelelően maradjanak hűségesek a klauzúras élethez. Példájuk következtében ez az életforma állandóan sok hivatást számlál, akiket az önmagát a szemlélődésben teljesen Istennek adó „menyasszonyosság” radikalitása vonz. A minden tevékenységnél értékesebb, tiszta szeretetet kifejező szemlélődő életnek rendkívüli apostoli és missziós hatása van.²⁰

A szinódusi atyák nagy elismerésüket fejezték ki a klauzúras élet értéke iránt, s megvizsgálták a klauzúra fegyelmeire vonatkozó, itt-ott fölmerülő kérdéseket. A szinódus utalásai e témára, s főként a kívánság, hogy a főbb elöljárónőknek nagyobb hatásköre legyen a klauzúra jogos és súlyos okból fakadó megszüntetésére²¹ további megfontolás tárgya lesz a II. Vatikáni Zsinattal megkezdődött megújulás folytatásaként.²² Így a különböző fokozatú és módozatú klauzúra – a pápai klauzúrától a szabályzatnak megfelelően át a monasztikus klauzúráig – jobban meg fog felelni a szemlélődő intézmények sajátosságainak és a kolostori hagyományoknak.

Továbbá – miként a szinódus hangsúlyozta – támogatni kell a kolostorok közti *szövetségeket* és *egyesüléseket*, amint azt már XII. Pius pápa és a II. Vatikáni Zsinat is ajánlotta,²³ főként olyan helyeken, ahol a szemlélődő élet támogatására a hatékony összehangolásnak és segítségnyújtásnak más lehetősége nincs. A kolostorok jogos autonómiáját tiszteletben tartva az ilyen szerveződések hatékonyan tudnak segíteni a közös problémák megoldásában, mint például a megfelelő megújulás, az alap- és a folyamatos továbbképzés, a kölcsönös gazdasági segítségnyújtás, vagy a kolostorok újjászervezése.

---

¹⁹ LG 6.

²⁰ *vö. Keresztes Szent János: Cántico espiritual, 29,1.*

²¹ *vö. CIC 667.4.§; 22, 4. javaslat.*

²² *vö. VI. Pál: Ecclesiae Sanctae motu proprio II, 30–31; PC 7,16. Venite seorsum VI.*

²³ *Vö. AAS 43:18. (XII. Pius: Sponsa Christi apostol konstitúció, 1950. november 21.); PC 22.*

XVI. Benedek pápa: Porta Fidei

vö. Jn 13,34-35

13. Ebben az évben döntő lesz felidéznünk hitünk történelmét, melyben megmutatkoznak az életszentség és a bűn közötti szakadék kifürkészhetetlen mélységei. Míg az életszentségben láthatóvá válnak azok a kincsek, amelyekkel férfiak és nők életük tanúságtételével hozzájárultak a közösség növekedéséhez és fejlődéséhez, a bűnnek folyamatos és őszinte megtérésre kell készítenie mindenkit, hogy megtapasztalhassák a mindenkire közeledő Mennyei Atya irgalmát.

Ez idő alatt tekintetünket Jézus Krisztusra, „ a hit szerzőjére és beteljesítőjére “ szegezzük (Zsid 12,2): benne talál beteljesedést az emberi szív minden vágyakozása és szorongása. A szeretet öröme, a szenvedés és fájdalom drámájára adott válasz, a kapott bántásokkal szembeni megbocsátás hatalma és az élet győzelme a halál üressége felett: mindez az Ő megtestesülésének misztériumában találja meg beteljesülését; emberré válásában, abban, hogy osztozik emberi gyöngeségünkben, hogy átalakítsa azt föltámadásának erejével. Ő, aki meghalt és föltámadott a mi üdvösségünkért, világítja meg teljesen hitünk példáit (a szenteket), akik meghatározták üdvösségünk kétezer évét.

Mária hittel fogadta az Angyal szavát és odaadó engedelmességgel hitt az üzenetnek, hogy Isten anyjává lesz (vö. Lk 1,38). Erzsébetet látogatva magasztaló énekkel dicsőítette a Magasságbelit csodáiért, amelyeket azokban művel, akik benne bíznak (vö. Lk 1,46-55). Szüzességét megőrizve örömmel és megindultsággal hozta világra egyetlen Fiát (vö. Lk 2,6-7). Jegyesében, Józsefben bízva menekült Jézussal Egyiptomba, hogy mentse Heródes üldözése elől (vö. Mt 2,13-15). Ugyanezzel a hittel követte az Urat, amikor az prédikált, s vele maradt a Golgotán is (vö. Jn 19,25-27). Mária hittel ízlelte Jézus feltámadásának gyümölcsseit, s mindent megőrizve szívében (vö. Lk 2,19.51) átadta a Tizenkettőnek, akik ott voltak vele együtt a Cönákulumban, hogy megkapják a Szentlelket (vö. ApCsel 1,14; 2,1-4).

Az apostolok hittel hagytak el mindent, hogy kövessék a Mestert (vö. Mk 10,28). Hittek szavának, amellyel meghirdette Isten jelenlévő Országát és az Ő személyében való beteljesedését (vö. Lk 11,20). Életközösségben voltak Jézussal, aki tanította őket, és új életszabályt adott nekik, melyről halála után megismerhették, hogy kik az Ő

tanítványai (vö. Jn 13,34-35). Hittel mentek el az egész világra, engedelmeskedve a parancsnak, hogy minden teremtménynek hirdessék az evangéliumot (vö. Mk 16,15) és mindenkinek félelem nélkül hirdették a feltámadás örömhírét, melynek hiteles tanúi voltak.

A hitben képezték a tanítványok az Apostolok körül az első közösséget az apostoli tanításban, az imában, az Eucharisztia ünneplésében, és közösnek tekintve javaikat, enyhítették testvéreik ínségét (vö. ApCsel 2,42-47).

A vértanúk hittel adták oda életüket, hogy tanúskodjanak az evangélium igaz voltáról, mely átalakította és képessé tette őket arra, hogy üldözőiknek is megbocsátva eljussanak a szeretet legnagyobb fokára.

Férfiak és nők mindenüket elhagyva hittel szentelték életüket Krisztusnak, hogy egyszerűségben, evangéliumi engedelmisségben, szegénységben és szízi tisztaságban éljenek, és konkrét jelei legyenek az Úrra való várakozásnak, aki nem késlekedik eljövetelével. Számtalan keresztény a hit erejével tevékenykedett az igazságosságért, azért, hogy az Úr szavait érvényre juttassák, aki azt mondta, hogy azért jött, hogy szabadulást hirdessen a foglyoknak, és meghirdesse az Úr kedves esztendejét mindenkinek (vö. Lk 4,18-19).

Évszázadokon át, a legkülönbözőbb korú férfiak és nők – akiknek neve föl van írva az Élet Könyvébe (vö. Jel 7,9; 13,8) –, vallották az Úr Jézus követésének szépségét, bárhová is szólította őket, hogy tegyenek tanúságot kereszténységükről: családban, munkahelyen, közéletben, a karizmák és szolgálatok gyakorlásával, amelyekre meghívást kaptak.

Mi is hitben élünk: a saját életünkben és történelmünkben jelenlévő Urunk, Jézus eleven megismerésében.

Ferenc pápa: Evangelii Gaudium

Jn 13,35

99. A világot a háborúk és az erőszak szaggatja szét, vagy a széles körben elterjedt individualizmus sebei gyötrik, mely megosztja az embereket és szembeállítja őket egymással, hogy így a saját jólétüket keressék. A különféle országokban olyan konfliktusok és régi megosztottságok élednek újjá, melyeket már részben megoldottnak tekintettek. A világ minden keresztényét külön szeretném kérni egy vonzóvá és fénylővé váló testvéri közösség tanúságtételére, hogy mindenki megcsodálhassa, hogyan törődtek egymással, hogyan bátorítjátok és támogatjátok kölcsönösen egymást: „Arról tudják meg majd rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35). Ez az, amit Jézus buzgó imádsággal kért az Atyától: „Legyenek mindnyájan egyek (...) bennünk, (...) hogy így elhiggye a világ” (Jn 17,21). Vigyázni kell az irigység kísértésével! Ugyanabban a hajóban evezünk és ugyanazon kikötő felé tartunk! Kérjük a kegyelmet, hogy tudjunk örülni mások gyümölcseinek, melyek mindannyiunkéi.

2.3. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangéliumi* szakasz (Jn 13,31-33a.34-35) két legdominánsabb, s egyben szorosán össze is kapcsolódó motívuma a szeretetparancs, valamint az Emberfia jövődicsőségének megjövendölése. E két gondolat fonja át az egész liturgiát.

A *kezdőének* (Zsolt 97,1-2) az úr nagy csodáiról énekel, mely az Emberfia megdicsőülésével kerül összefüggésben a szentmise kontextusában. A *kezdő könyörgésben* együtt hallhatjuk e két fő motívumot: „Istenünk, te megváltottál és gyermekeiddé fogadtál bennünket. Tekints jóságosan szeretett fiaidra, és vezess el minket, Krisztusban hívőket az igazi szabadságra és a mennyei dicsőségbe”. Az *olvasmányban* (ApCsel 14,21b-27) az tárul fel előttünk, Isten dicsősége hogyan nyilvánul meg a tanítványok evangelizációs küldetésében, mely szeretetéből fakadóan minden emberhez – a pogányokhoz is – szól.

A *válaszos zsoltár* (144,8-9.10-11.12-13ab) az Urat szeretetért és dicsőségért magasztalja. Az evangéliumi szakaszhoz hasonlóan az Isten hatalmának kifejezése is megjelenik: „Istenem és királyom, magasztallak téged, szent nevedet áldom örökkön-

örökké". Az Úr mindenkihez jóságos, és irgalmas minden művéhez... Országod dicsőségéről szóljanak, és hatalmadat mindenek hirdessék... Hirdessék az embereknek hatalmas tetteid, királyságod fölséges dicsőségét. A te országod örökkévaló ország, uralmad megmarad nemzedékről nemzedékre".

A *szentlecke* (Jel 21,1-5a) a mindent újjáalkotó mindenható Isten dicsőséges hatalmát és gyengéd szeretetét hirdeti: „Én, János, új eget és új földet láttam. Az első ég és az első föld ugyanis elmúlt, és a tenger sem volt többé... ez az Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni, és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük. Letöröl szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem vesződség, mert a régi világ elmúlt".

Az *alleluja vers* (Jn 13,34) a szeretetparancsot bocsátja előre az azt követő evangéliumból, kiemelve ezzel is az alapvető Jézusi gondolat fontosságát: „Új parancsot adok nektek, szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket.”

Az *egyetemes könyörgések* mindegyike a szeretetparancs gondolatához kapcsolódik, kérve az Úrtól az övéhez méltó szeretetet és belőle fakadó tetteket. A könyörgéseket lezáró papi szövegben ismét összekapcsolódva jelenik meg a két fő evangéliumi motívum: „Urunk, Jézus Krisztus, te megdicsőítetted mennyei Atyádat szeretetből vállalt áldozatoddal. Add, hogy közös áldozatbemutatásunkból erőt merítve folytassuk tovább szereteted művét a világon!”.

2.4. Pedagógiai vonal

2.4.1. Evangélium témáját feldolgozó versek

„Most dicsőül meg az Emberfia, s az Isten is megdicsőül benne.” (Jn 13,31)

A keserű pohár - németből ford.: Túrmezei Erzsébet

Mikor Gecsemáné kertjében Ő,
Krisztus, magát a földre vetette,
– sóhajtását itta a levegő,
és a forrás fájdalmát keseregte...
csillaghímes volt fenn az égi sátor...
S akkor, egy angyal Isten trónusától
sírva hozta éjen, homályon át
a fájdalomnak keserű poharát.

Villám hasított a sötétbe... s fényben

feltűnt a kereszt véres fája messze.
Millió kéz fogódzott a keresztbe.
Kezek, kezecskék, minden földi tájról...
kétségbe esett, utolsó reményben.
S fölötte szikrák ragyogtak: távol,
meg nem született lelkek milliárdja...
S köd gomolygott: az elhunytak imája,
akiknek teste régen porladott.

S akkor Isten Fia, a Szeretett
teljességében felemelkedett:
„Legyen, Atyám, amint Te akarod!”
A hold szelíd fénye sugárzott felette.
Harmatos zöldben lilium fehérlett.
Kelyhéből az angyal halkán kilépett...
és megerősítette.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/gecsemane/>

Kárász Izabella – A láthatatlan munka

Azon az éjszakán így szólt Jézus az éjben:
Imádkozzatok vélem...
A lelketek legyen most az enyém egészen.
Hatalmas munka vár, a megváltás munkája,
a Lélek győzelme a nagy Halál felett,
szükségem van reá, kell segítségetek,
imádságtok, a könnyörgésetek,
Munkátok, magatok...
... S magára hagyatott ...

Meg se érti talán a szív, ez a mai,
hogy' történhetett így a végtelen éjben,
a Nagy Halál előtt Jézus kérő szavára,
tanítványainak kedves meghitt körében?
Miért nem vigyáztak ők ott, azon az órán?
Imádságuk se szállt, aludtak csendben mélyen,

a súlyos titkokat bontó idő mélyében.
Jézusra, az Egyre hagyták az összes munkát,
s az ima idejét csendesen átaludták.

Mihozzánk is beszél, szól Jézusunk az éjben:
Imádkozzatok vélem.
Ott vagyok az Igében.
Az igeszóban élek.
A lelketek legyen az Igéé egészen.
Ne legyen köztetek érzéktelen, hideg,
megnehezült szemű, elalvó, vagy halott,
követeim közül imádsággal nem védett,
Gecsemánéban küzdő
s magára hagyatott.

Mihozzánk beszélő Jézusunk, hogyha látnád,
hogy kialudt fénylő, ragyogó mécsesünk.
Hogy hivalkodásból, hogy az emberek lássák,
látható munkákat Érted hűen teszünk,
de hogyha arra kérsz, hogy imádkozzunk Véled,
hogy győzelemre vidd győzedelmes Igédet,
mi kérő hangodat, mind alvó szívvel feledjük.
Gyűjtsd fel mécsesünk elaludt, üres lángját,
hogy világítson sok, titkon mondott imádság,
ne hagyjuk lelkedet küzdeni egymagában.

S a láthatatlan Isten láthatatlan munkánkat
láthatóvá teszi
a megtért lelkeknek
boldog csodálatában...

Forrás: <https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/gecsemane/>

Kép forrása: <https://imagevine.com/products/impressions-of-jesus>

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Simon Ushakov: Utolsó vacsora, 1685

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Simon_ushakov_last_supper_1685.jpg

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Tudok-e szeretettel fordulni azokhoz, akik bosszantanak, megbántottak vagy esetleg ellenségesek velem szemben?
- Mi a jellemző az én szeretetemre?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te megváltottál és gyermekeiddé fogadtál bennünket. Tekints jóságosan szeretett fiadra, és vezess el minket, Krisztusban hívőket az igazi szabadságra és a mennyei dicsőségbe. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el a szeretet és a szabadság Lelkét, hogy egyre inkább úgy tudjak szeretni, ahogy Szent Fiad szeret! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Ted David: Halo over Hanalei (Glória Hanalei felett)

<https://www.teddavisphoto.com/photo/halooverhanalei/>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus személyesen engem is meghív a szeretetre, rám is számít, mint tanítványára.
- Jézus meghív engem is, hogy felnőjek az ő szeretetéhez!

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Próbáljak ma (és minden nap) eggyel több ember felé szeretettel lenni, mint tegnap.

- Minden este vizsgáljam meg a „figyelmes szeretet imájában”, hogy milyen volt ma a szeretetem! S kérem az Urat, hogy növekedni tudjak a szeretetben!